

Uusi Senti -hankkeen loppuraportti

Tämä loppuraportti kuvaa valtiovarainministeriön intranetin uudistamishankkeessa tehdyt toimenpiteet ja yhteenvedon hankkeen onnistumisista ja kehittämisajatuksista, joita pyydettiin hankeryhmältä, alustatoimittajalta ja sidosryhmiltä.

1 Hankkeen tausta

VM:n intranetin uudistamishanke liittyi kiinteästi ministeriön VM Kampus – hankkeeseen, jonka tavoitteena on ministeriön toimintakulttuurin uudistaminen ja dynaamisen ja joustavan työskentely-ympäristön aikaansaaminen. Hankkeen taustalla oli ministeriön intranetpalveluiden kehittämistarpeita kartoittanut tutkimus, jossa kehittämisen tavoitteet johdettiin ministeriön toimintaympäristön muutoksesta. Tavoitteena on siirtyä vuorovai-
kutteiseen horisontaaliseen viestintäkanavaan ja kohti aktiivista sähköistä työpöytää. Muutoksella tuetaan ministeriön strategian toimeenpanolinjauksia - yhteistyön tehostamista, parempaa valmistelua, verkostoitumista ja toimintatapojen kehittymistä.

2 Hankkeen vaiheet

10/2011 - 11/2011:	Hankkeen perustaminen ja organisointi
09.2011 - 11/2011:	Alustaselvitys ja päätös
10/2011 - 12/2011:	Konseptisuunnittelu ja toiminnallinen vaatimusmäärittely
12/2011 - 01/2012:	Tekninen ratkaisutoimittaja - neuvottelut
01/2012 - 06/2012:	Vaatimusten tarkennus, toteuttaminen ja testaus
04/2012 - 11/2012:	Ohjaus-, ylläpito- ja sisällön toimitusmallin suunnittelu
10/2012 - 12/2012:	Sisällön syöttö, ylläpitokoulutus
01/2012:	Käyttöönotto

Onnistumiset:

Aikataulu oli riittävä ja arvioitu realistisesti. Koulutuksen ajoitus oli hyvä siten, että koulutetut pääsivät heti työhön. Lisätyöt - profiilien kustomointi ja Mahti-integraatio - saatiin sovitettua kokonaisuikatauluun.

Opittavaa/huomioitavaa:

Vaatimusten tarkennusvaiheessa aikataulua jouduttiin venyttämään jonkin verran ja aika oli pois sisällön syöttöajasta. Sisällönsyöttövaiheen resurssointiin vaikutti samaan aikaan tapahtuva toisen järjestelmän käyttöönotto.

3 Hankkeen sisäinen organisointi ja resurssit

Uusi Senti – Valtiovarainministeriön intranet – hankkeen hanke-esitys käsiteltiin ministeriön Kehittämisen- ja hallintotoiminnossa ja hanke asetettiin 18.11.2011. Hankkeen ohjauksesta vastasi ministeriön viestintäverkosto, jossa on jäseniä jokaiselta osastolta. Ohjausryhmä kokoontui hankkeen aikana viisi kertaa.

Hankeryhmässä oli jäseniä Kehittämisen- ja hallintotoiminnon tietoyksiköstä ja kehittämissyksiköstä sekä viestinnästä. Hankeryhmä kokoontui säännöllisesti koko hankkeen ajan. Käytössä oli myös sähköinen työtila.

Onnistumiset:

Hankeryhmä oli sopivan tiivis, toimi suhteellisen tehokkaasti ja tehtäviä saatiin eteenpäin. Viestintäverkosto oli luonteva valinta ohjausryhmäksi.

Opittavaa/huomioitavaa:

Hankeryhmässä oli jonkin verran vaihtuvuutta hankkeen alussa. Osastojen edustajilta olisi toivottu laajempaa sitoutumista ohjausryhmän toimintaan. Asioita olisi myös voinut viedä enemmän osastojen kokouksiin keskusteltavaksi.

4 Järjestelmälustan valinta ja toimittajayhteistyö

Uuden intranetjärjestelmän alustan valinnassa taustalla oli pyrkimys noudattaa valtioneuvoston periaatepäätöstä virastojen toimintamenosäästöistä, jossa edellytetään yhteisten palvelujen käytön lisäämistä ja tehostamista. Valtioneuvoston kanslian Senaattorijärjestelmä mahdollisti uuden sivuston rakentamisen intranetkäyttöön ja valtiovarainministeriö allekirjoitti Senaattoripalveluiden sopimuksen valtioneuvoston kanslian kanssa 1.12.2011. Valtiovarainministeriön kanssa samaan aikaan myös Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö teki päätöksen uudistaa intranetinsa Senaattorialustalle.

Valtiovarainministeriö neuvotteli Senaattorijärjestelmän toimittajan Logica Oy:n kanssa intranetsivuston toteuttamisesta perustuen ministeriön vaatimusmäärittelyyn ja toimittajan projektisuunnitelmaan. Toimittajaprojekti käynnistettiin maaliskuussa 2012 yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön kanssa.

Projektin ohjausryhmään kuului molempien ministeriöiden intranetuudistusten vetäjät ja tietojohtajat sekä Logicalta palvelujohtaja ja projektipäällikkö. Ohjausryhmä valvoi projektin aikataulua, tuloksia ja resurssien käyttöä, kustannuksia ja seurasi riskejä sekä teki päätökset muutoksista ja hyväksyi tulokset. Ohjausryhmä kokoontui kuusi kertaa.

Projektiryhmä koostui VM:n ja STM:n sekä Logican projektipäälliköistä sekä määrittelyistä asiantuntijoista. Valtiovarainministeriössä määrittelyyn osallistui asiantuntijoina sisäisen hankeryhmän jäseniä. Projektiryhmä tarkensi määrittelyä kevään 2012 aikana kahdeksassa työpajassa. Työpajojen työskentely tapahtui ministeriöiden tiloissa. Suunnitteluvaiheen jälkeen projektiryhmän kokoukset pidettiin videoneuvotteluna tai puhelinpalaverina. Toimittajan toteutus alkoi kesäkuussa 2012 ja se tehtiin vaiheittain sprinteinä. Jokaisen sprintin jälkeen toimittaja esitteli tehdyn työn projektiryhmälle. Projektiryhmän käytössä oli yhteinen sähköinen työtila sekä SharePoint –järjestelmä järjestelmän mahdollisuuksien hahmottamiseen.

Toimijat: Hankevastaava, hankeryhmä, Senaattori-toimitus, järjestelmätoimittaja

Onnistumiset:

Teknisen projektin ohjausryhmä toimi projektia tukevasti ja päätökset syntyivät helposti. Sopimusvaihe oli selkeä. Toimittajan kanssa yhteistyö sujui erittäin hyvin. Toimittajan laatima aikataulu ja tehtävät olivat hyvin suunniteltuja ja niitä pystyttiin mukauttamaan vaatimusten tarkennuksen myötä kokonaisaikataulun pysyessä ennallaan. Useat liikkuvat osat, joita tuli matkan aikana lisää, pystyttiin hallitsemaan hyvin. Tieto kulki hyvin ja kokoukset onnistuivat hyvin myös video- ja puhelinalavereina.

5 Sidosryhmäyhteistyö

Ministeriön hankevastaava, hankesihteeri ja tekninen asiantuntija osallistuivat Senaattorin yhteiset osiot – palavereihin, joissa käytiin läpi alisivustojen tilannetta. Hankevastaava osallistui myös Senaattorin toimitusneuvoston palavereihin.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hankeryhmän kanssa tehtiin yhteistyössä vaatimusten tarkennus. Molempien ministeriöiden hankevastaavat kävivät yhteisiä asioita läpi hankkeen aikana.

Valtiokonttorin IT-palvelukeskuksen kanssa tehtiin toimeksianto teknisten toimintojen koordinoinnista. Työhön sisältyi mm. intranetin teknisen toimivuuden varmistaminen Senaattoripalvelimella, käyttäjätunnistuksen toimimisen varmistaminen, tarvittavien avustusten tekeminen ja AD-integraatio. Yksi tarkennetun määrittelyvaiheen työpajoista käsitelti teknistä toteutusta ja VIP oli tässä mukana. Toteutus- ja käyttöönottovaiheissa Logica ja VIP neuvottelivat teknisistä seikoista suoraan sähköpostitse ja puhelimella.

Toimijat: Hankeryhmä, Senaattoritoimitus, STM, VIP

Onnistumiset:

Työpajat olivat toimivia ja auttoivat projektia tehokkaasti eteenpäin. Sidosryhmäyhteistyöhön kiinnitettiin erityistä huomiota projektissa ja yhteistyön onnistuminen arvioitiin riskiluokituksessa korkeaksi. Yhteistyö sujui kuitenkin hyvin, ehkä juuri siitä syystä, että siihen erityisesti panostettiin. Yhteistyö Senaattoripalveluiden ja STM:n kanssa toimi hyvin. Monia asioita voitiin pohtia yhdessä ja tehdä samoja toteutuksia.

Opittavaa/huomioitavaa:

Teknisistä toimenpiteistä olisi voinut olla hyvä olla tarkempi suunnitelma ja aikataulu. Tiukka aikataulu aiheutti hieman viivytyksiä.

6 Hankkeen tehtävät

Konseptisuunnitelman ja vaatimusmäärittelyn tekeminen

Hankeryhmä laati Sentin konseptisuunnitelman, jossa määriteltiin Sentin visio, tavoitteet ja tarpeet korkealla tasolla. Konsepti hyväksyttiin ohjausryhmässä 13.1.2012. Hankintaa varten hankeryhmä teki myös vaatimusmäärittelylistauksen konseptin pohjalta. Vaatimusmäärittelyssä vaatimukset oli jaoteltu seuraaviin aihealueisiin: tietosisältö ja tiedon

hallinta, informaatioarkkitehtuuri, käyttöoikeudet, käyttäjän tiedot, viestintä ja sosiaalisuus, haku, työnkulut, verkostotyöskentelyosiot, integraatiot, sisällönhallinta, ulkoasu, käytettävyys, hallintamalli, dokumentaatio, koulutus, selain, tietoturva, varmuuskopiointi, verkko.

Toimijat: Hankeryhmä, ohjausryhmä

Onnistumiset:

Hankeryhmä toimi hyvin konseptin tekemisessä ja vaatimusmäärittelyn aikaansaamisessa. Hankeryhmän työnjako oli selkeää ja konsepti syntyi jouhevasti. Toimittajan mielipiteenä vaatimukset olivat selkeät ja niitä vasten oli helppo lähteä tarjoamaan ja määrittelemään ratkaisua.

Opittavaa/huomioitavaa:

Vaatimusmäärittelyä tehtäessä olisi auttanut, jos olisi tuntenut alustan hyvin.

Toiminnallisuuksien suunnittelu ja toteutus

Toimittajan kanssa järjestetyissä työpajoissa tarkennettiin toiminnallisia kokonaisuuksia kuten uutisoinnin organisointia, yhteisöllisiä palveluita (mm. gallup, läsnäolotieto, henkilöiden profiilit) ja verkostotyöskentelymahdollisuuksia.

SharePoint – järjestelmästä otettiin käyttöön sisältösivusto ja Oma sivusto (MySite). Työtilasivusto päätettiin jättää taustalle, verkostomainen työskentely toteutetaan sisältösivuston verkostotyöskentelyosioilla. Omasta sivustosta räätälöitiin profiiliosio, oma sisältö – osuus otettiin SharePointin perustoiminnallisuuksilla käyttöön.

Hankkeessa toteutettiin intergaatiot ActiveDirectory – hakemistopalveluun (AD), Vyvi-läsnäolojärjestelmään (Lync) ja Mahti – asianhallintajärjestelmään.

AD-hakemistopalveluintegraatio toteutettiin toimittajan kanssa rinnakkaisprojektina. Projektissa määriteltiin AD:n henkilötietokenttien ja SharePointin profiilikenttien vastaavuudet ja toteutettiin tietojen siirto AD:stä Sharepointiin ja Sharepointista AD:hen.

Asianhallintajärjestelmäintegraatio toteutettiin yhteistyössä Mahti – asianhallintajärjestelmätoimittaja Triplan Oy:n kanssa. Vaatimusmäärittely ja toteutus tehtiin osin yhteistyössä STM:n kanssa. Triplan toteutti SharePoint – järjestelmään webosan asiakirjojen siirtoon SharePointista Mahtiin sekä webosan Mahtiasiakirjojen näyttämiseen Sentissä.

Senaattorista saatiin ajantasaiset työpaikka- ja markkinapaikkailmoitukset Logican räätälöimillä webosilla. Alun perin kaavailtua laajempaa näkymää Senaattoriin ei toteutettu johtuen Senaattorin ja Sentin erilaisista autentikointikäytännöistä. Myöskään Vatryyn ja Outlook – kalentereihin ei tehty integraatiota.

Toimijat: Hankeryhmä, STM, Logica, Triplan

Onnistumiset:

Työpajat sujuivat hyvin – toimittaja otti hyvin huomioon molempien ministeriöiden yhteiset ja erilliset tarpeet. Profiiliosion räätälöinti vaati paljon tarkkaa vertailua SharePointin ja AD:n välillä. Toimittajalla oli tässä hyvä asiantuntemus ja VIP:n asiantuntijasta oli

apua. Vaatimusten tarkennusvaiheessa sekä integrointien toteutuksessa onnistuttiin hyvin. Mahti-integraation määrittely onnistui tavoitteiden mukaisesti. Samoin toteutus, vaikka oli odotettavissakin että ensimmäinen toimitus ei ole virheetön.

Opittavaa/huomioitavaa:

Asianhallintaintegraatiossa toimijoita oli useita: kaksi ministeriötä, intratoimittaja, asianhallintatoimittaja, ulkopuolinen konsultti ja VIP. Toimijoiden runsaus vaikutti jossain määrin kokonaisuuden hallintaan. Kontakti asianhallintatoimittajaan olisi voinut olla kiinteämpi. Osin asiaan vaikutti kesälomakausi, jolloin viimeisteltiin määrittely ja asianhallintatoimittaja aloitti webosien toteutuksen. Myös webosien integrointivaiheessa prosessi olisi voinut olla toteutunutta enemmän ministeriövetoisena.

Käyttöliittymän ja visuaalisen ilmeen suunnittelu ja toteutus

Yhdessä toimittajan kanssa käydyistä workshopeista käsiteltiin käyttöliittymän suunnittelua ja mahdollisuuksia. Hanke tilasi visuaalisen ilmeen suunnittelun Visuviestintä – mediatoimistolta. Ulkoasu hyväksyttiin ohjausryhmässä 14.5.2012.

Toimijat: Hankeryhmä, julkaisukoordinaattori, Visuviestintä, Logica

Onnistumiset:

Visuaalisen ilmeen suunnittelu sujui hyvin. Ilmeestä tuli käyttöliittymäaihion rajoitukset huomioiden hyvin toteutettava eikä kompromisseja tarvinnut juurikaan tehdä vs. suunnitelma.

Opittavaa/huomioitavaa:

SharePointin syvämpi tuntemus olisi ollut itselle avuksi suunnittelussa.

Informaatioarkkitehtuurin suunnittelu ja toteutus

Toimittajayhteistyön rinnalla vietiin eteenpäin ministeriön sisällä intranetin sisältösuunnittelua. Hankeryhmä järjesti 16.3.2012 sisältöworkshopin, johon osallistui henkilöitä ohjausryhmästä sekä nykyisen Sentin sisältövastaavia ja päivittäjiä. Workshopin tuloksena saatiin aihio sisältörakenteelle. Rakennetta jatkoyöstettiin hankeryhmässä ja erikseen sisältövastaavien kanssa keskustellen.

Sisältövastaaville järjestettiin järjestelmän päivityskoulutus marraskuussa 2013 sekä kolme päivitysklinikkaa.

Toimijat: Hankeryhmä, sisältövastaavat

Opittavaa/huomioitavaa:

Osallistujia olisi saanut olla osastoilta enemmän, olisi saatu valmiimmaksi ennen julkaisua. Informaatioarkkitehtuurin suunnittelulle olisi ollut hyvä olla enemmän resursseja ja aikaa. Sisällönsuunnittelun vaiheessa on tärkeää sitouttaa henkilöt hankkeeseen ja kertoa selkeästi hankkeen tavoitteet ja niiden eri vaiheet. Toinen tärkeä huomio on, että kun sisältöä aletaan rakentaa konkreettisesti, sisältövastaavien kanssa olisi hyvä kokoontua useamman kerran ja käydä läpi sisältöä askeleittain. Tätä kautta ehkä sisältövastaavat sitoutuisivat paremmin sisällöntuotantoon ja ottaisivat enemmän vastuuta omalta tontil-

taan. Eli sovelletusti toteuttaa SCRUM -menetelmää. Sisältövastuun koordinointi voisi hyvin olla yhden henkilön päätoiminen työ projektin ajan ja hänen tehtävänä olisi kokonaisuuden koordinointi ja sisältövastaavien sitouttaminen hankkeeseen.

Testaukset

Ministeriössä tehtiin testitapaukset Excel – lomakkeelle projektin määritellyistä toiminnallisuuksista ja visuaalisen ilmeen toteutuksesta. Testaus jaettiin hankeryhmän kesken. Raportointi tehtiin toimittajan seurantajärjestelmään. Testaus tehtiin sekä testi- että tuotantokantaan.

Erillinen testaus tehtiin Mahti – SharePoint integraatiosta. Testitapaukset teki ja testauksen suoritti hankevastaava sekä asianhallinta-asiantuntija. Raportointi tehtiin Mahti – asianhallintajärjestelmän toimittajalle sekä Logicalle sähköpostilla.

SharePointin profiilitietojen siirtymistä AD:hen testattiin testikäyttäjätietoja muuttamalla. Testauksessa oli mukana ministeriön tietojärjestelmäasiantuntija, VIP ja Logica.

Toimijat: Hankeryhmä, Logica, VIP, asianhallinta-asiantuntija

Onnistumiset:

Testausvaihe sujui hyvin ja suunnitellusti. Tässä auttoi, että toteutus oli jo ensimmäisessä testausvaiheessa laadukasta eikä virheitä esiintynyt niin paljoa ettei niitä olisi saatu varatussa korjausaikataulussa korjattua. Mahti - Sentti -integraation testaus oli systemaattisesti suunniteltu, ja testitapaukset hyvin dokumentoitu. Testaaminen oli varsin helppoa. Onnistumiseen viittaa sekin ettei toimittaja kysellyt tarkennuksia testihavaintoihin.

7 Hankkeen viestintä

Hankkeesta tehtiin viestintäsuunnitelma, jossa määriteltiin hankeviestinnän tavoitteet, kohderyhmä ja keinot. Suunnitelmaan täydennettiin loppuvuodesta 2012 käyttöönottoa edeltävät viestintätoimenpiteet. Hankeryhmän keskinäinen viestintä tapahtui sähköpostitse, työtilassa ja palavereissa. Toteutusprojektin viestintä sekä sidosryhmäviestintä tapahtuivat sähköpostitse ja palavereissa. Uudistushankkeen kohderyhmälle viestittiin intranetin uutisilla ja henkilöstöinfossa.

Toimijat: Hankeryhmä

Onnistumiset:

Toteutusprojektin osalta viestintä sujui hyvin ja viiveettä. Hankkeen sisäinen viestintä sujui melko hyvin. Työtilan käyttö hankkeen sisäisessä viestinnässä oli hyvä apu.

Opittavaa/huomioitavaa:

Viestintä henkilöstölle jäi hieman sattumanvaraiseksi, suunnitelmasta ei aina pidetty syystä tai toisesta (yleensä kiireestä ja resurssipulasta johtuen) kiinni. Jatkossa vastaavissa hankkeissa olisi lisättävä enemmän aikaa hankkeesta tiedottamiseen erityisesti loppuvaiheessa. Lisäksi viestintä sisältövastaavien kanssa pitäisi olla tiivistä. Hankeryhmän sähköistä työtilaa olisi voinut käyttää systemaattisemmin ja jättää sähköpostiviestintä vähemmälle.